

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci žalobce **Ing. I. T.**, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR** se sídlem Praha, Na Poříčním právu 1/376, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 9.1.2013 č.j. MPSV-UM/13412/12/9S-MSK, sp. zn. SZ/1096/2012/9S-MSK, o **příspěvek na péči**,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva práce a sociálních věcí ČR **se** pro vady řízení **zrušuje** a věc se mu vrací k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náklady řízení **ve výši 1.016,- Kč**, a to do 60-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í

Rozhodnutím ze dne 9.1.2013 č.j. MPSV-UM/13412/12/9S-MSK, sp. zn. SZ/1096/2012/9S-MSK žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Úřadu

práce České republiky – Krajské pobočky v Ostravě ze dne 29.8.2012 č.j. 1615/2012/FPR, kterým byl žalobci snížen příspěvek na péči z částky 8.000,- Kč na částku 4.000,- Kč ode dne 1.9.2012. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobce je ve smyslu ust. § 8 zákona o sociálních službách ode dne zahájení správního řízení ve věci opětovného posouzení nároku a výše příspěvku na péči, tedy ode dne 18.1.2012 považován za osobu starší 18ti let věku závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni závislosti II. (středně těžká závislost), a má proto nárok na příspěvek na péči ve výši 4.000,- Kč.

Žalobce podal proti uvedenému rozhodnutí včasnou žalobu, v níž uvedl, že nesouhlasí jak s posudkem posudkového lékaře, tak i s posudkem posudkové komise MPSV ČR. Podle žalobce nebyl jeho zdravotní stav zohledněn v plném rozsahu v souvislosti s nutností denního cvičení a rehabilitace odborným terapeutem pro základní diagnózu a to kvadruparetickou formu dětské mozkové obrny. Posudkový lékař nezohlednil ani výsledek sociálního šetření, podle kterého je žalobce pravidelně dopravován na rehabilitaci a nutnost domácí rehabilitace, za účelem které za ním dochází fyzioterapeut. Pro uvedené rozhodující zdravotní postižení je neschopen zvládat základní životní potřeby, a to péči o zdraví a výkon fyziologické potřeby.

Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Ve svém vyjádření k podané žalobě ze dne 8.4.2013 poukázal zejména na závěr posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (dále jen PK MPSV ČR), která došla ke shodnému závěru jako posudkový lékař OSSZ Nový Jičín, a to že žalobce je osobou starší 18ti let věku, která se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. Posudková komise hodnotila u žalobce celkem 6 základních životních potřeb jako nezvládaných, avšak životní potřebu péče o zdraví a výkon fyziologické potřeby jako nezvládané životní potřeby nehodnotila.

Krajský soud provedl důkaz napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 9.1.2013 č.j. MPSV-UM/13412/12/9S-MSK, sp. zn. SZ/1096/2012/9S-MSK a připojeným správním spisem žalovaného téhož čísla jednacího, žalobcem předloženými lékařskými zprávami, včetně zprávy MUDr. M. S. ze dne 9.9.2014, jakož i připojeným správním spisem Úřadu práce-Krajská pobočka v Ostravě sp. zn. 269/2007/FPR a poté dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. s.ř.s., jakož i ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době vydání rozhodnutí žalovaného (§ 75 s.ř.s.).

Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících ze správního spisu správního orgánu I. stupně vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že Úřad práce – Krajská pobočka v Ostravě vydal dne 17.1.2012 oznámení, že zahajuje řízení ve věci opětovného posouzení

nároku a výše příspěvku na péči. Dne 2.4.2012 provedl Úřad práce ČR – Krajská pobočka v Ostravě sociální šetření v místě bydliště žalobce. Poté byl vyžádán posudek o stupni závislosti žalobce pro účely příspěvku na péči, který byl podán dne 4.6.2012 posudkovým lékařem OSSZ v Novém Jičíně se závěrem, že žalobce je osobou, která se podle § 8 odst. 2 písm. b) zákona č. 108/2006 Sb. v platném znění považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost). Dne 29.8.2012 rozhodl Úřad práce ČR - Krajská pobočka v Ostravě o snížení příspěvku na péči žalobci z částky 8.000,- Kč na částku 4.000,- Kč měsíčně ode dne 1.9.2012. K odvolání žalobce pak žalovaný rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím. Žalovaný rozhodl na základě závěru posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR ze dne 7.12.2012, podle kterého u žalobce nejde o osobu starší 18ti let věku, která se podle § 8 odst. 2 písm. d) nebo c) zákona č. 108/2006 Sb., ve znění zákona č. 366/2011 Sb. považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve IV. nebo III. stupni, jde o osobu starší 18ti let věku, která se podle § 8 odst. 2 písm. b) citovaného zákona považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost). Z uvedeného posudku krajský soud zjistil, že posudková komise vycházela z kompletní spisové dokumentace OSSZ Nový Jičín, zdravotní dokumentace praktického ošetřujícího lékaře MUDr. M. S., sociálního šetření provedeného žalovaným, jakožto odvolacím orgánem dne 29.10.2012 a ze sociálního šetření provedeného správním orgánem I. stupně dne 2.4.2012 i z poznatků z osobní účasti žalobce při jednání posudkové komise. V diagnostickém souhrnu zdravotního omezení žalobce uvedla PK MPSV ČR spastickou kvadruparézu v rámci dětské mozkové obrny s levostrannou prevalencí a větším postižením dolních končetin, stav po opakovaných rekonstrukčních operacích, stav po déze levého hlezenního kloubu dne 12.3.2012, vadnou statodynamiku páteře a osteoporózu.

Podle ust. § 8 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb. ve znění zákona č. 366/2011 Sb. (po 31.12.2011) *osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve*

a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby,

b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb,

c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb,

d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb,

a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

Podle ust. § 9 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb. ve znění k 1.1.2012 při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby:

- a) mobilita,
- b) orientace,
- c) komunikace,
- d) stravování,
- e) oblékání a obouvání,
- f) tělesná hygiena,
- g) výkon fyziologické potřeby,
- h) péče o zdraví,

- i) osobní aktivity,
- j) péče o domácnost.

Podle § 9 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb. při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplyvá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Podle ust. 9 odst. 5 zákona č. 108/2006 Sb. pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.

Podle přílohy č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb., která blíže vymezuje posuzování schopnosti zvládat základní životní potřeby:

a) Mobilita:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu,

chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových.

b) Orientace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat.

c) Komunikace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna dorozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.

d) Stravování:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim.

e) Oblékání a obouvání:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.

f) Tělesná hygiena:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holiť se.

g) Výkon fyziologické potřeby:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.

h) Péče o zdraví:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovená léčebná a ošetřovatelská opatření a používat k tomu potřebné léky, pomůcky.

i) Osobní aktivity:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna

vstupovat do vztahů s jinými osobami, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.

j) Péče o domácnost:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna nakládat s penězi v rámci osobních příjmů a domácnosti, manipulovat s předměty denní potřeby, obstarat si běžný nákup, ovládat běžné domácí spotřebiče, uvařit si teplé jídlo a nápoj, vykonávat běžné domácí práce, obsluhovat topení a udržovat pořádek.

Krajský soud zhodnocením všech shora uvedených zjištění a skutečností dospěl k závěru, že žalovaný jakožto odvolací správní orgán, rozhodl na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu.

V daném případě žalobce žalobou namítal nezvládání dalších úkonů základních životních potřeb, než jaké byly uznány posudkem posudkové komise MPSV ČR i lékařem pověřeným vypracováním posudku pro OSSZ Nový Jičín. Dalšími základními životními potřebami byl výkon fyziologické potřeby, u které posudková komise uvedla, že v domácím prostředí zvládá tuto fyziologickou potřebu a že může mít problém při použití WC mimo své domácí prostředí, což už není možno zohlednit při hodnocení zvládání této základní životní potřeby. Žalobce taktéž v tomto směru nesouhlasil ani se zdůvodněním žalovaného, který poukázal na ust. § 3 písm. d) zákona o sociálních službách s tím, že se nepohybuje ve veřejných prostorách mimo bydliště denně a že se podle tohoto citovaného ustanovení rozumí přirozeným sociálním prostředím rodina a sociální vztahy k osobám blízkým, domácnost osoby a sociální vazby k dalším osobám, se kterými sdílí domácnost, a místa, kde osoby pracují, vzdělávají se a realizují běžné sociální aktivity. Posudková komise se ke zvládání uvedené základní životní potřeby vyjádřila tak, že žalobce fyziologickou potřebu v domácím prostředí zvládá, že může mít problém při použití WC mimo své domácí prostředí, avšak nejde o každodenní potřebu dopomoci. S uvedenou žalobní námitkou žalobce se nelze ztotožnit se zřetelem k ust. § 1 odst. 2 vyhl. č. 505/2006 Sb., podle kterého se schopnost osoby zvládat základní životní potřeby pro účely stanovení stupně závislosti hodnotí v přirozeném sociálním prostředí a s ohledem na věk fyzické osoby. Pojem přirozeného sociálního prostředí vymezuje pak ust. § 3 písm. d) zákona o sociálních službách, podle něhož se pro účely tohoto zákona rozumí přirozeným sociálním prostředím rodina a sociální vazby k osobám blízkým, domácnost osoby a sociální vazby k dalším osobám, se kterými sdílí domácnost a místa, kde osoby pracují, vzdělávají se a realizují běžné sociální aktivity. Argumentoval-li žalobce nutností výkonu sociálních aktivit i mimo svůj domov, pak je nutno vycházet z toho, že skutečně nejde o každodenní potřebu dopomoci.

K jinému dospěl krajský soud co se týče žalobní námitky nezvládání základní životní potřeby péče o zdraví. Ze shora zmíněného posudku lékaře OSSZ Nový Jičín ze dne 4.6.2012 vyplývá,

že tuto potřebu hodnotil posudkový lékař jako základní životní potřebu nezvládanou. Oproti tomu posudková komise MPSV ČR ve svém posudkovém hodnocení uvedla: „*Potřeba péče o zdraví nehodnocená jako nezvládaná, léky pravidelně neužívá, léčebné pomůcky nejsou aplikovány. Ostatní léčebný režim a užívání léku je schopen zvládnout samostatně.*“ Podle přílohy č. 1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb., jak rovněž shora uvedeno, schopnost zvládat základní životní potřebu péče o zdraví je vymezena jako schopnost dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovená léčebná a ošetrovatelská opatření a používat k tomu potřebné léky, pomůcky. Z výpovědi žalobce při ústním jednání krajského soudu vyplynulo, že pokud jde o léčebný režim v jeho případě, je nucen se podrobovat každodenně rehabilitacím v odborném rehabilitačním ústavu Metylovice. Tam jej doprovází jeho matka, která mu pomáhá se svléci, pomáhá mu připravit se k rehabilitaci masáží před samotnou rehabilitací. Pokud jde o užívání předepsaných léků, jedná se o léky utišující, které je schopen sám si podat a požit. Žalobce dodal, že rehabilitační cvičení je nucen provádět i doma za dopomoci matky a nelze tedy souhlasit s tvrzeními žalovaného, že tyto rehabilitační úkony jsou v jeho případě realizovány pouze mimo bydliště. Doma mu přitom dopomáhá jeho matka a dále fyzioterapeut, který za ním dojíždí. K tomuto tvrzení žalobce předložil soudu vyjádření MUDr. M. S., ordinace praktického lékaře a homeopatie Frenštát pod Radhoštěm, z něhož soud zjistil, že ze zdravotní dokumentace žalobce vyplývá nezbytnost pravidelné rehabilitace, a to každodenní již od narození, která je zajišťována pomocí matky podle instruktáže v mezidobí řízené rehabilitace. Rehabilitaci je žalobce nucen individuálně hradit u tzv. další rehabilitace nad rámec limitu zdravotní pojišťovny. Z uvedeného vyplývá, že hodnocení základní životní potřeby péče o zdraví, tak jak je provedla posudková komise MPSV ČR, je zcela nedostačující, zejména pokud jde o tvrzení, že žalobce „*léčebný režim je schopen zvládnout samostatně*“. Odporuje tomu totiž nejen tvrzení a výpověď samotného žalobce, ale i citovaná zpráva jeho ošetřující lékařky. Za této situace nelze posudek posudkové komise MPSV ČR hodnotit jinak než jako neúplný a nepřesvědčivý.

Se zřetelem k ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. krajský soud neměl možnost vyžádat od posudkové komise doplňující posudek, příp. posudek jiné posudkové komise, jehož úkolem by bylo odstranění shora naznačených rozporů co se týče zvládnání péče o zdraví žalobcem jako základní životní potřeby.

Za této situace krajskému soudu nezbylo, než rozhodnutí žalovaného zrušit pro vady řízení podle ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. a věc mu vrátil k dalšímu řízení podle odst. 4 téhož ustanovení. Žalovaný v dalším řízení bude povinen odstranit vady řízení, které

spočívají v neúplnosti a tím i nepřesvědčivosti posudku posudkové komise MPSV ČR ze dne 7.12.2012.

Podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. zavázal soud žalovaného k náhradě nákladů řízení žalobci v celkové výši 1.016,- Kč za dopravu žalobce k jednání soudu z místa bydliště do Ostravy a zpět, a to do 60-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu právnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, písemně ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě dne 25. září 2014

JUDr. Petr Indráček

- samosoudce –